

Referat fra møte i Østre Agder næringsforum

<i>Referent</i>	<i>Sted</i>	<i>Tid</i>
Siri Asdal	Arendal/Teams	Onsdag 15. april 2020 kl. 09.00-11.30

Til stede

*Bodil Slettebø, Grimstad kommune
Anne Torunn Hvideberg, Tvedestrand kommune
Ole Tom Tjuslia, Froland kommune
Yngve Trædal Ramse, Åmli kommune
Bård Vestøl Birkedal, Risør kommune
Liv Strand, Vegårshei kommune
Kåre Andersen, Arendal kommune
Ole Andreas Sandberg, Gjerstad kommune

Torleiv Momrak, Agder fylkeskommune*

*Fra sekretariatet møtte: Siri Asdal
Leder Bodil Slettebø ledet møtet*

Sak 11/20 **Referat fra møte 05.02.20**

Vedtak: referatet godkjennes

Sak 12/20 **Statusoppdatering fra kommunene i forhold til situasjonen rundt koronapandemien**

Konsekvenser for lokalt næringsliv, hva gjøres i de ulike kommunene, hvilke tiltak iverksettes? Hvordan kan vi imøtekomme behovene når situasjonen stabiliserer seg? Er det tiltak evt innspill som bør gjøres i fellesskap? Saken tas også opp i fellesmøte med rådmennene, så alle må være forberedt på å presentere oppdatering fra sin kommune også her. Alle orienterer.

Staten har bedt kommunene spille inn prosjekter som raskt kan realiseres. Det er kommet signaler om at det skal sees spesielt på reiselivsbransjen. Næringsforum bør drøfte om det er felles prosjekter vi vil spille inn.

Orientering fra kommunene viser ensartede utfordringer for næringslivet, samtidig som det er bransjemessige og geografiske ulikheter. Enkelte bedrifter opplever positive effekter pga svak kronekurs, leveranser av utenlandske råvarer er utfordrende og reiseliv og tjenesteytende næringer er gjennomgående hardt rammet. Næringssektoren holder tett dialog med næringsliv, fokus på at bedriftene klarer å nyttiggjøre seg mulighetene som gis fra det offentlige? Kommunene forsøker å legge til rette for lavere kommunale utgifter for bedriftene der det er mulig, samt at det stimuleres til økt aktivitet innenfor gitte begrensninger. Utfordrende øvelser.

Økt antall søknader til lokale næringsfond, jobber for økte rammer.

Regionrådet har mottatt henvendelse fra PwC ang en undersøkelse som er gjort på oppdrag fra Nordfjordrådet. Formålet med undersøkelsen har vært å kartlegge status i næringslivet for å forstå hvordan pandemien rammer næringslivet i regionen, og deretter vurdere behovet for etablering av et regionalt beredskapsteam.

Næringsforum diskuterte om det var behov for å iverksette en tilsvarende undersøkelse i Østre Agder. Forumet konkludert med at de har relativt god innsikt og oversikt over næringslivet i egen region og ser det ikke som hensiktsmessig å gjennomføre tilsvarende i egen region. Det vises også til at NHO er i ferd med å gjennomføre en undersøkelse knyttet til samme tema.

Næringsforum konkludert med at reiselivet er en bransje som er hardt rammet i samtlige kommuner. For reiselivet på Sørlandet er sesongen fra påske til høst svært viktig og allerede nå har et betydelig inntektstap gjort seg gjeldende. Videre er sommersesongen svært usikker.

Det er derfor ønskelig å sette i gang et fellesprosjekt innenfor produktutvikling/infrastruktur for å se på hva som kan gjøres for å benytte det handlingsrommet som nå finnes for å oppgradere regionen og dermed fremstå i en forbedret utgave når situasjonen igjen normaliseres.

Vedtak: næringsforum fremmer forslag for rådmannsutvalget om gjennomføring av produktutvikling/ infrastrukturprosjekt med anmodning om økonomisk bistand og vedtak i styret.

Sak 13/20 Oppfølging etter felles formannskapssamling for Østre Agder kommunene- ref sak 03/20

Opplegg og [metode for gjennomføring](#) av oppdraget, gitt av styret, er nå ferdig utarbeidet. (notatet)Samtlige næringsjefer ble gitt mulighet til å uttale seg før ferdigstilling. Det er laget en folder(papirversjon) som er planlagt sendt ordførerne i de enkelte kommuner til utdeling til sine formannskapsmedlemmer. Det er også laget en [nettversjon](#). Planen har vært at saken skulle tas opp i april møtene i formannskapene og etter behandling sendes et samlet innspill til Østre Agder sekretariatet. Innspillene skulle bearbeides og planen var deretter å legge frem en sak for videre oppfølging i styremøte 29.mai. Styreleder ønsker at næringsjefene og utviklingsleder deltar i de aktuelle formannskapsmøtene for å bistå arbeidet og redegjøre ved eventuelle spørsmål. Det antas at opplegget egner seg best for diskusjon i fysiske møter. På grunn av koronapandemien foreslår leder av næringsforum og utviklingsleder at gjennomføring utsettes inntil videre.

Vedtak: Næringsforum tar informasjon til etterretning og utsetter gjennomføringen i formannskapene. Forslaget fremmes også i det påfølgende rådmannsmøte.

Sak 14/20 Gjestehavnene i Østre Agder

Det ble gjennomført en undersøkelse i gjestehavnene i Risør, Tvedestrand, Arendal og Grimstad i 2018. Flest svar ble innhentet fra havnene Arendal og Risør (AR346/Tot404/) Møtet i etterkant av undersøkelsen konkluderte med at undersøkelsen ga nyttig info om de besøkende, hver kommune skulle følge opp lokalt og at undersøkelse bør foretas med faste intervall. Arendal har jobbet en del med sin havn og har nå tatt initiativ til å ta opp igjen arbeidet omkring felles utvikling av gjestehavnene.

Vedtak: de fire kystkommunen er positive til å følge opp tiltaket. Sammen med Arendal kommune tar utviklingsleder initiativ til et oppfølgingsmøte med havnansvarlige i kommunene.

Sak 15/20 NRK sykler Norge på langs i sommer

NRK skal sykle Norge på langs i sommer, Sørlandsruta går fra Tvedestrand – Lindesnes. Fra 4-6 juli er planen å sykle gjennom vår region. <https://www.nrk.no/sommer/tips-gjengen-bak-sykkelsommer-1.14900042>

<https://www.nrk.no/sommer/her-sykler-nrk-i-sommer-1.14902839>

Hvordan forholder vi oss til dette?

I etterkant av møtet kom følgende beskjed fra NRK via Anne Torunn:

Hei! Vi skulle gjerne ha syklet i sommer, men det blir rett og slett vanskelig for oss å gjennomføre med korona-restriksjonene, og vi vet ikke nå hvor lenge de vil vare. Dermed må vi legge sykkel sommer på is i år, og håper at vi kan gjennomføre det en senere sommer. Mvh Ingrid L. Olderbakk

Vedtak: næringsforum tar informasjon til etterretning

Sak 16/20 Østre Agder deltakelse i TEDx Arendal

I 2019 ble TEDxArendal talks og idéer streamet 236.000 ganger på 17 dager over hele verden. I 2020 arrangeres TEDx Arendal for 7.ende gang i Arendal. Østre Agder samarbeidet var partner i 2019 med et bidrag på kr 50.000. Tilbakemeldingene etter fjorårets arrangement var svært gode, spesielt fra daværende styreleder Per Kristian Lunden og ordfører Robert C. Nordli. TEDxArendal anmoder nå Østre Agder samarbeidet om å inngå en treårig partneravtale med et bidrag på kr 50 000,- årlig. TEDxArendal er med på å bygge regionens omdømme og tiltrekker seg unge mennesker til vår region. Arendal kommune eier og er hovedansvarlig for arrangementet, men ønsker å profilere hele Østre Agder som et attraktivt bo- og arbeidsmarked.

Vedtak: Næringsforum anser TEDxArendal som positivt for regionens omdømme og vedtar å støtte arrangementet gjennom bidrag på kr 50 000,- pr år i tre år med midler fra Østre Agder regionråd. Det gis mulighet for oppsigelse av avtalen om nødvendig.

Sak 17/20 Rektoratet ved UIA til «studietur» i østregionen

Arbeidsgruppa hadde første planleggingsmøte 10.mars. Tid og avstand er alltid en flaskehals i en stor region. Arbeidsgruppa foreslår derfor et program som forsøker å presentere ønskede satsinger på et par utvalgte steder for å begrense for mye transport. Vi må definere hva vi ønsker å oppnå med et besøk til regionen, samt hvilke tanker og prioriteringer rektorat har for samfunnsansvaret i forhold til regionens muligheter. Må også ha fokus på hvordan regionen kan knytte gode kontakter til fagmiljøene, forskningsprogrammene/prosjektene og studentutveksling/praksis. Pt er forslaget første stopp i Åmli, med info fra: Bergene Holm, Biozin, samt STN evt TENK senteret. Deretter Canvas Hove, nasjonalparken og mulighet rundt tjenesteytende næringer/naturbruk, vern og bruk, innovasjoner i nasjonalparken. På grunn av koronasituasjonen vurderes det å utsette arrangementet til over sommeren. Ingen aktører er kontaktet.

Vedtak: Næringsforum utsetter arrangementet til over sommeren.

Sak 18/20 **Regionplan Agder, arbeid med handlingsprogram**

Det er avholdt et møte med leder for arbeidet med handlingsprogrammet (Anita Henriksen) og Østre Agder sekretariatet, samt et møte med representantene for skrivegruppa. Det er gitt uttrykke for ønske om deltakelse i arbeidet med handlingsprogram. Sigrud Garthe Hellerdal fra Risør kommune byttes ut med Siri Asdal som deltaker i skrivegruppa.

På grunn av koronapandemien ble det ikke avholdt styremøte i ØAR 13.03 og innspill til handlingsprogram er ikke styrebehandlet, men spilt inn på vegne av administrasjonen. Bytte av rep i skrivegruppa er derfor heller ikke formelt behandlet, men byttet er gjennomført og utviklingsleder deltar i pågående arbeid.

Vedtak: Næringsforum tar saken til orientering.

Sak 19/20 **Universitetsbyen Grimstad**

Universitetet i Agder(UiA) og Grimstad kommune samarbeider om å utvikle Universitetsbyen. UiA skal styrke sin profil som Sørlandsuniversitet gjennom en tettere dialog med kommune og næringsliv i regionen.

Grimstad kommunestyret gjorde følgende vedtak i sak 19/19 10.12.2019

1. Videre arbeid med Universitetsbyen Grimstad organiseres ved at Grimstad kommune, i samarbeid med UiA, oppretter en styringsgruppe, en ressursgruppe og en prosjektbank/arbeidsgrupper i tråd med anbefalingene fra samskapingssprosjektet gjennomført i 2018.
2. Videre arbeid vil basere seg på følgende målsettinger:
 - a. Grimstad er en attraktiv vertsby for universitetet
 - b. Det er god samhandling mellom universitetet og næringsliv
3. Universitetsbyen Grimstad vil primært konsentrere seg om vertsbyfunksjoner og lokal tilrettelegging. Samtidig ønsker Grimstad å bidra til godt regionalt samarbeid, UiA har signalisert at man vil ta initiativ til en FoUol-strategi som er regionalt orientert, og Grimstad kommune støtter dette initiativet.

I den forbindelse ble det gjennomført en workshop 28. januar. Deltakerne ga innspill til hva kommune, næringsliv og universitet kan jobbe med for å øke studenttrivsel og attraktivitet.

Basert på innspillene ble det etablert 9 arbeidsgrupper som skal se nærmere på tiltak som ønskes gjennomført. I samarbeid med Grimstad kommunen deltar utviklingsleder i en av arbeidsgruppene. Videre utvikling rapporteres næringsforum fortløpende.

Vedtak: Næringsforum ser positivt på deltakelse i arbeidet med Universitetsbyen Grimstad og ber om å bli holdt løpende orientert.

Sak 20/20 Mulige fleksible distriktsvennlige utdanninger med oppstart januar 2021

Østre Agder regionråd var sammen med øvrige regionråd invitert til UiA, 14.januar, for drøftingsmøte ang DIKU sin utlysning av fleksible utdanningstilbud innen høyere utdanning. Østre Agder meldte interesse for kurset «Ledelse i digital tid» eller et lignende kurs, samt spesialpedagogikk. Innen fristen 1.mars hadde UiA sendt inn 5 søknader om ulike tilbud. Hvis UiA får innvilget søknaden om **Desentralisert videreutdanning i bærekraft, entreprenørskap og digital ledelse i Agder** er en av tre moduler forslått med oppstart i Østre Agder regionen primo 2021. Emnene vil være næringsnøytrale og vil ha relevans både for privat og offentlig sektor. Forventet svar i juni 2020.

Vedtak: næringsforum tar saken til orientering og ber om å bli holdt oppdatert.

Sak 21/20 Næringsforums fellesmøte med rådmannsutvalget

Gjennomgang av agenda for fellesmøte

Sak 22/20 Kompetansestrategi Agder 2030,- samling for Industri 4.0

4.mars 2020 arrangerte Agder fylkeskommune en ny samling i Kompetanseforum. Forumet skal være en arena for nye satsinger og tiltak og samtidig belyse og forsterke eksisterende satsinger og tiltak. Fellessamlinger er ment å fungerer som «spinoff» for regionalt samarbeid på feltet *arbeidsliv og kompetanse*. Tema på samlingen var fremtidig kompetansebehov i industrien som følge av digitalisering og automatisering i arbeidslivet. Samlingen var et samarbeid mellom Agder fylkeskommune, GCE NODE, Eyde-klyngen og Digin.

Ønsker Østre Agder samarbeidet å fremme næringens behov i denne sammenheng?

Vedtak: saken tas til orientering og behov samordnes med sak20/20 fleksible distriktsvennlige utdanninger.

Sak 23/20 Små distriktskommuner deltakelse på Innovasjonsvirkemidler

Telemarkforskning har i perioden okt 19 til feb 20, på oppdrag fra Kommunal-og moderniseringsdep, gjennomført en undersøkelse om de små distriktskommunenes deltakelse, og evt. årsaker til lavere deltakelse, i dagens statlige innovasjonsfremmende ordninger, sammenlignet med mer sentrale kommuner.

I forbindelse med utredningen er følgende ordninger kartlagt:

Regionale forskingsfond, Forkommune, Fylkesmannens prosjektskjønnsmidler, Klimasats, Nasjonalt velferdsteknologiprogram, Digifin og Leverandørutviklingsprogrammet

Av ordningene som inngår i undersøkelsen, er det blant de små distriktskommuner størst andel som har fått støtte gjennom fylkesmannens prosjektskjønnsmidler og gjennom velferdsteknologiprogrammet. De øvrige ordningene har lavere deltakelse fra distriktskommuner.

De største utfordringene som mange av de små distriktskommunene står overfor, er nedgang i folketallet, aldrende befolkning, en lavere andel innbyggere i yrkesaktiv alder, økt konkurranse om kvalifisert arbeidskraft og svakere økonomi som følge av færre innbyggere. Dette betyr at det er

behov for å tenke nytt om hvordan innbyggerne kan få best mulige tjenester, samtidig som det må tas i bruk de mulighetene ny teknologi og digitalisering gir.

Mye av innovasjonsarbeidet på de kommunale kjerneområdene er relatert til digitalisering for å legge til rette for bedre løsninger og tilbud til brukerne, samtidig som man gjennom digitalisering også ønsker å hente ut effektiviseringsgevinster. Tidligere undersøkelser viser at arbeidet med digitalisering er krevende å håndtere for små kommuner, og at behovet for interkommunale samarbeidsløsninger er størst på områder som dreier seg om digitalisering og velferdsteknologi.

Et sentralt spørsmål blir da hvordan man best kan legge til rette for spredning av innovasjoner i små distriktskommuner.

Vedtak: Næringsforum tar saken til orientering.

Sak 24/20 **Eventuelt**

- Diverse orienteringer
- Enighet om at det opprettes et ukentlig møte på Teams fremover for oppdateringer, infoutvekslinger og tiltak i forhold koronasituasjonen.

Lunsj hos den enkelte, fellesmøte med rådmannsutvalget gjennomføres på Teams fra kl 12-14.

For leder av Østre Agder næringsforum Bodil Slettebø

Siri Asdal - utviklingsleder Østre Agder region